

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน
และ
ผังทางเดินของงานของกระบวนการ
(WORK FLOW)

การดำเนินการตามแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ

การดำเนินการพัฒนากฎหมายโดยส่วนราชการ คือ การให้ส่วนราชการผู้รักษาการตามกฎหมาย หรือเป็นผู้รับผิดชอบในการยกร่างกฎหมาย เป็นผู้เสนอให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในส่วนที่ส่วนราชการรับผิดชอบ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ เห็นชอบแนวทางการพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ดังนี้*

การพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนในการยกเลิก ปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติของกฎหมายที่ส่วนราชการรักษาการ หรืออยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานในกำกับ เกี่ยวกับการอนุมัติหรืออนุญาตทั้งที่มีใบอนุญาตและไม่มีใบอนุญาต แต่เป็นการอนุมัติหรืออนุญาตที่ไม่ถูกต้อง ไม่มีความจำเป็นหรือไม่เหมาะสม เช่น ขัดซ้อนกับกฎหมายอื่น ล้าสมัย หรือสร้างภาระให้กับผู้ขอรับอนุมัติหรือผู้ขอรับอนุญาตเกินความจำเป็นเมื่อเทียบกับประโยชน์ของประชาชนและส่วนราชการ โดยการดำเนินการแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ เป็นการจัดทำแผนพัฒนากฎหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ และระยะที่ ๒ เป็นการจัดทำกฎหมายตามแผนพัฒนากฎหมายที่ได้รับอนุมัติให้แล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

การพัฒนากฎหมายดังกล่าวสอดคล้องกับคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีชุดปัจจุบัน ในนโยบายด้านกฎหมายและการยุติธรรมที่มีนโยบายในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่ล้าสมัยและเปิดช่องให้เกิดการทุจริตประพจน์มิชอบกับการพัฒนากฎหมายให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ สังคม และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล

การพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) การพัฒนากฎหมายสำหรับส่วนราชการระดับกรมทั่วไป มีแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ แบ่งออกเป็น ๒ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑.๑ ส่วนราชการสำรวจ ตรวจสอบ และรวบรวมรายชื่อกฎหมายที่ส่วนราชการรักษาการหรืออยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานในกำกับให้ครบถ้วนถูกต้อง

ขั้นตอนที่ ๑.๒ ส่วนราชการสำรวจ ตรวจสอบ และรวบรวมบทบัญญัติของกฎหมายตามขั้นตอนที่ ๑.๑ ที่เกี่ยวกับการอนุมัติ หรืออนุญาตทั้งที่มีใบอนุญาต และไม่มีใบอนุญาต พร้อมระบุหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติ เช่น ต้องได้รับการพิจารณาพร้อมกันหรือต้องได้รับการอนุมัติหรืออนุญาตร่วมกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่น

ขั้นตอนที่ ๒

ส่วนราชการศึกษา วิเคราะห์ บทบัญญัติของกฎหมายตามขั้นตอนในข้อ ๑.๒ ว่ามีความถูกต้อง ความจำเป็น หรือความเหมาะสม เช่น ขัดหรือแย้งกับกฎหมายอื่นทั้งในระดับที่สูงกว่าหรือในระดับเดียวกัน ขัดซ้อนกับกฎหมายอื่น ล้าสมัย หรือสร้างภาระให้กับผู้ขอรับอนุมัติ หรือผู้ขอรับอนุญาต เกินความจำเป็นหรือไม่ประการใด เมื่อเทียบกับประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักและประโยชน์ของส่วนราชการ หากเห็นว่าบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวไม่ถูกต้อง ไม่มีความจำเป็น หรือไม่มีความเหมาะสม ตามหลักเกณฑ์ข้างต้นแล้ว ให้เสนอยกเลิก หรือปรับปรุงแก้ไขแล้วแต่กรณี ในกรณีบทบัญญัติของกฎหมายที่เสนอขอยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวข้องกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น ให้ประสานการดำเนินการในลักษณะบูรณาการ

* แนวทางการพัฒนากฎหมายตามหลักเกณฑ์ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร. กำหนดนี้อาจมีความแตกต่างกันในแต่ละปี

ขั้นตอนที่ ๓

ส่วนราชการนำผลการดำเนินการตามขั้นตอนที่ ๑ และขั้นตอนที่ ๒ เผยแพร่ใน Website ของส่วนราชการ และจัดทำการรับฟังความคิดเห็นของผู้อยู่ใต้บังคับของกฎหมาย หรือผู้มีส่วนได้เสียในกฎหมาย (Focus Group)

ขั้นตอนที่ ๔

จัดทำแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ และเสนอแผนพัฒนากฎหมาย โดยระบุกฎหมายและบทบัญญัติที่จะยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไข พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนในการยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายกับแจ้งรายชื่อกฎหมายที่จะดำเนินการร่างเพื่อยกเลิกหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าว โดยระบุหลักการและเหตุผล สรุปสาระสำคัญเสนอคณะกรรมการพัฒนากฎหมายระดับกระทรวง พิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบ ในกรณีส่วนราชการสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ให้นำแผนพัฒนากฎหมายเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของตนให้ความเห็นชอบ

ขั้นตอนที่ ๕

นำแผนพัฒนากฎหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายระดับกระทรวง หรือคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของกรม เสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีที่กำกับดูแลแล้วแต่กรณีอนุมัติแล้วส่งมาที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓

ในกรณีที่ส่วนราชการใดดำเนินการจัดทำแผนพัฒนากฎหมายแล้วเสร็จและสามารถเสนอร่างกฎหมายตามแผนพัฒนากฎหมายที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ หรือจัดทำกฎหมายตามแผนพัฒนากฎหมายที่ส่วนราชการสามารถออกได้เอง และประกาศใช้บังคับได้ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ ให้คณะกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนากฎหมายของส่วนราชการนำหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินการจัดทำแผนพัฒนากฎหมายมาประเมินการจัดทำร่างกฎหมายโดยอนุโลม และหากส่วนราชการนั้นดำเนินการจัดทำแผนพัฒนากฎหมายหรือจัดทำร่างกฎหมายรายฉบับไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอนหรือวิธีการ ให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการเจรจาข้อตกลงและการประเมินการพัฒนากฎหมายของส่วนราชการมีอำนาจในการไม่ปรับลดคะแนนสำหรับการไม่ดำเนินการดังกล่าวได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อยกเว้น กรณีส่วนราชการใดไม่มีกฎหมายที่จะต้องดำเนินการข้างต้น ให้แจ้งขอยกเว้นการดำเนินงานดังกล่าวต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

(๒) การพัฒนากฎหมายสำหรับสำนักงานปลัดกระทรวง ยกเว้นสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรณีที่สำนักงานปลัดกระทรวงไม่มีกฎหมายพัฒนาให้สำนักงานปลัดกระทรวงรวบรวมแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการในกระทรวงส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓

Work Flow การพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ ระยะที่ ๑ การจัดทำแผนพัฒนากฎหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓

